

بررسی مصوبات کمیسیون تلفیق بودجه سال ۱۳۹۱ کل کشور
معافیت حقوق ورودی
(بند «۵» الحاقی ۲۷ گزارش کمیسیون)

مقدمه

در بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۱ در کمیسیون تلفیق، پیشنهادهای درخصوص معافیت حقوق ورودی ارائه و به تصویب رسید که دارای آثار و نتایج گسترده در حوزه بازرگانی است که در ذیل به برخی از ابعاد آن اشاره می‌شود:

متن مصوبه کمیسیون تلفیق (بند «۵» الحاقی ۲۷)

«مواد اولیه و کالاهای واسطه‌ای و سرمایه‌ای که با ارز حاصل از صادرات وارد می‌شوند از پرداخت حقوق ورودی معاف می‌باشند».

نکات و ابهامات مصوبه کمیسیون تلفیق

۱. ابهام اساسی در این بند آن است که به موجب این حکم در سال جاری بیش از ۸۵ درصد از واردات کشور به صورت معاف و بدون پرداخت حقوق ورودی (شامل حقوق گمرکی و سود بازرگانی) به کشور وارد خواهد شد. زیرا اولاً بیش از ۸۵ درصد واردات کشور را کالاهای مواد اولیه و کالاهای واسطه‌ای و سرمایه‌ای تشکیل می‌دهند و از طرف دیگر تمام این واردات از طریق ارز حاصل از صادرات (صادرات نفت خام و میعانات گازی و صادرات غیرنفتی) تأمین می‌شود. بنابراین حکم مربوط بسیار کلی، مبهم و سؤال برانگیز است.

۲. از نظر طبقه‌بندی آماری کالاها به صورت کامل در طبقه‌بندی سرمایه‌ای، واسطه‌ای یا مصرفی قرار نمی‌گیرند و این تقسیم‌بندی به گونه‌ای است که از هر قلم کالا می‌تواند درصدی سرمایه‌ای، درصدی واسطه‌ای و یا مصرفی باشد. برای مثال شکر کالایی است که هم واسطه‌ای و هم مصرفی است.

۳. این مصوبه با آن بخش از سیاست‌های کلی ابلاغی توسط مقام معظم رهبری که به کاهش وابستگی به درآمدهای نفتی و تکیه بر درآمدهای مالیاتی تأکید شده است، در تعارض است.

۴. با توجه به اینکه امسال از طرف مقام معظم رهبری سال حمایت از تولید ملی نامیده شده است، هرگونه معافیت کامل از حقوق ورودی باید با حساسیت کامل مورد نظر قرار گیرد. شایان توجه است که درحال حاضر بخش‌های متعدد تولیدی از ورود کالاهای رقیب خارجی متضرر شده و بخش تولید بسیار شکننده است. این امر منحصر به کالاهای مصرفی نیست و درحال حاضر بخش‌های تولیدی که کالاهای واسطه‌ای و سرمایه‌ای تولید می‌کنند نیز از واردات کالا متضرر می‌شوند و این مصوبه نیز به معنای نابودی بخش وسیعی از تولیدکنندگان کالاهای مواد اولیه، کالاهای واسطه‌ای و سرمایه‌ای است.

پیشنهاد

اگر منظور از این پیشنهاد ارائه راهکاری برای تأمین ارز برای واردات به واسطه محدودیت‌های ارزی در کشور است می‌توان به جای این پیشنهاد که از جهاتی غیراجرایی و دارای آثار مخرب بر بخش تولید است، از سیاست‌های تشویقی استفاده کرد برای مثال می‌توان اعطای جوایز صادراتی و یا مشوق‌های خاص در کنار آن را منوط به ورود ارز به کشور و یا ورود کالا با ارز مربوط اختصاص داد.